ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI, sniegti 2006. gada 13. jūlijā [1]

I — Ievads

1. Šajā lietā Tiesa ir lūgta interpretēt 4. panta 2.a punktu un 10.a pantu kopā ar II a pielikumu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu Nr. 118/97 [2] (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1408/71"). *Cour de Casstaion* [Kasācijas tiesa] it īpaši vēlas zināt, vai Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā minētais *Fonds national de solidarité* [Nacionālais solidaritātes fonds] izmaksātais papildu pabalsts ir speciāls no iemaksām neatkarīgs pabalsts šīs regulas 4. panta 2.a punkta izpratnē.

1 — Oriģinālvaloda — holandiešu.

2 — OV 1997, L 28, 1. lpp.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesības*

2. Tiktāl, ciktāl tas ir būtiski šajā lietā, Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkts nosaka:

"Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:

[..]

c) vecuma pabalsti;

[..]."

3. Regulas 4. panta 2.a punktā, kas ieviests ar Regulu (EEK) Nr. 1247/92 [3], ir noteikts:

"Šī regula attiecas arī uz īpašiem uz iemaksām nebalstītiem pabalstiem [speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem], kuri paredzēti tiesību aktos vai sistēmās, kas nav 1. punktā minētās vai kas ir izslēgtas ar 4. punktu, gadījumos, kad šādi pabalsti ir paredzēti:

a) vai nu lai nodrošinātu papildu nodrošinājumu, aizvietojuma nodrošinājumu vai palīgnodrošinājumu pret riska veidiem, ko aptver 1. punkta no a) līdz h) apakšpunktā paredzētās sociālā nodrošinājuma jomas,

vai

b) vienīgi kā īpaša aizsardzība invalīdiem."

4. Tiktāl, ciktāl tas ir nozīmīgi šajā lietā, 4. panta 4. punkts nosaka:

"Šo regulu nepiemēro attiecībā uz sociālo [..] palīdzību [..]."

5. Regulas 10. panta 1. punkts, kas paredz atteikšanos no noteikumiem par dzīvesvietu, paredz:

"Izņemot gadījumus, kad šajā regulā paredzēts citādi, invaliditātes, vecuma pabalstus vai naudas pabalstus apgādnieka zaudējuma gadījumā, pensijas par nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību un apbedīšanas pabalstus, kas iegūti saskaņā ar vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, nevar nekādā veidā samazināt, pārveidot, apturēt, atsaukt vai konfiscēt tāda iemesla dēļ, ka to saņēmējs dzīvo citā dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā atrodas institūcija, kas ir atbildīga par to maksāšanu."

6. Regulas Nr. 1408/71 10.a pants [4] nosaka:

"Īpašie uz iemaksām nebalstītie pabalsti [Speciālie no iemaksām neatkarīgie pabalsti]

1) Neskatoties uz 10. panta un III sadaļas noteikumiem, personām, uz kurām attiecas šī regula, īpašos uz iemaksām nebalstītos skaidrās naudas pabalstus [speciālos no iemaksām neatkarīgos skaidrās naudas pa-

3 — Padomes 1992. gada 30. aprīļa Regula (EEK) Nr. 1247/92, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 136, 1. lpp.).

4 — Ieviests ar Regulu Nr. 1247/92 (minēts 3. zemsvītras piezīmē).

balstus], kas minēti 4. panta 2.a punktā, piešķir vienīgi tās dalībvalsts teritorijā, kurā tās dzīvo, saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem, ja šādi pabalsti ir uzskaitīti II a pielikumā. Šos pabalstus piešķir dzīvesvietas iestāde uz šīs iestādes rēķina."

7. II a pielikuma, kurš regulā tika iekļauts kopā ar 4. panta 2.a punktu un 10.a panta ieviešanu, nosaukums ir: "Īpašie uz iemaksām nebalstītie pabalsti [Speciālie no iemaksām neatkarīgie pabalsti] (regulas 10.a pants)". Šī pielikuma punkta "E. Francija", a) apakšpunktā ir minēts:

"Papildu pabalsts no Nacionālā solidaritātes fonda (1956. gada 30. jūnija likums)".

B — *Valsts tiesības*

8. 1956. gadā Francijā tika nodibināts *Fonds national de solidarité* (turpmāk tekstā — "*FNS*"), kura mērķis ir, palielinot vecuma pensijas, izdienas pensijas, sociālās pensijas un vecuma pabalstus, veicināt vispārējo vecāka gadagājuma personu aizsardzības politiku. 1994. gada 1. janvārī *FNS* tika pārdēvēts par *Fonds de solidarité vieillesse* [Vecuma solidaritātes fonds] (turpmāk tekstā — "*FSV*"). Šis fonds piešķir papildu pabalstus vecuma pabalstu vai invaliditātes pabalstu saņēmējiem, kuru ienākumi ir nepietiekami.

9. Šo pabalstu piešķiršanas nosacījumi ir izklāstīti *Code de la sécurité sociale* [Sociālā nodrošinājuma kodekss] (turpmāk tekstā — "*CSS*") no L. 815-1. līdz L. 815-11. pantam. Saskaņā ar šiem nosacījumiem papildu pabalsts tiek piešķirts neatkarīgi no tā vai attiecīgā persona pirms tam ir saņēmusi algu vai atalgojumu, vai arī bijusi pašnodarbināta persona. Šī pabalsta mērķis ir palielināt jebkāda veida ienākumus līdz Francijā noteiktajam iztikas minimumam. L. 815-11. pants turklāt nosaka, ka personas, kuras pārceļas un savu pastāvīgo dzīvesvietu reģistrē ārpus Francijas, zaudē tiesības saņemt šo papildu pabalstu [5].

III — Fakti un tiesvedība

10. Prasītājs pamata prāvā, H. Peress Naranjo [*J. Perez Naranjo*], kurš ir dzimis 1931. gada 27. septembrī, ir Spānijas pilsonis

5 — Skat. sēdes ziņojumu saistībā ar 1987. gada 24. februāra spriedumu apvienotajās lietās 379/85, 380/85, 381/85 un 93/86 *Giletti* (*Recueil*, 955. lpp.) un 1990. gada 12. jūlija spriedumu lietā 236/88 Komisija/Francija (*Recueil*, I-3163. lpp.).

un pašlaik arī dzīvo Spānijā. No 1957. līdz 1964. gadam viņš strādāja Francijā. Kopš 1991. gada 1. novembra viņš saņem Francijas vecuma pensiju.

11. Prasītājs iesniedza pieteikumu *FNS* papildu pabalsta saņemšanai, kas tika noraidīts ar 1999. gada 5. augusta lēmumu. Prasītāja iesniegto apelācijas sūdzību *Cour d'appel* [Apelācijas tiesa] noraidīja ar pamatojumu, ka strīdīgais papildu pabalsts ir speciāls no iemaksām neatkarīgs pabalsts Regulas Nr. 1408/71 10.a panta izpratnē, kuru saskaņā ar šī panta noteikumiem nevar piešķirt personai, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta ir kādā citā dalībvalstī, nevis Francijas Republikā.

12. Prasītājs pamata prāvā vērsās ar kasācijas sūdzību *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa], kura nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai Kopienu tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka papildu pabalstam, par ko ir strīds šajā lietā un kas ir minēts Regulas Nr. 1408/711 II a pielikumā, ir īpašs un no iemaksām neatkarīgs raksturs un tādēļ to saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 10.a un 95.b pantu nevar piešķirt personai, kurai [attiecīgajā dalībvalstī] nav dzīvesvietas un kura līdz 1992. gada 1. jūnijam nebija sasniegusi attiecīgo vecumu, vai arī tādējādi, ka, tā kā tas ir sociālā nodrošinājuma pabalsts, tas atbilstoši tās pašas regulas 19. panta 1. punktam ir jāpiešķir attiecīgajai personai, kas atbilst pabalsta piešķiršanas nosacījumiem, neatkarīgi no tās dzīvesvietas dalībvalsts?"

13. Prasītājs pamata prāvā, Francijas, Spānijas, Somijas un Itālijas valdības, kā arī Apvienotās Karalistes valdība un Eiropas Kopienu Komisija iesniedza savus rakstveida apsvērumus. 2006. gada 20. jūnija tiesas sēdē savus mutvārdu apsvērumus sniedza Francijas un Spānijas valdības, kā arī Apvienotās Karalistes valdība un Eiropas Kopienu Komisija.

IV — Lietas dalībnieku apsvērumi

14. Prasītājs pamata prāvā uzsver, ka Francijas izmaksātais papildu pabalsts nav speciāls no iemaksām neatkarīgs pabalsts Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē, bet gan sociālā nodrošinājuma pabalsts, jo to piešķir vecuma pensijas saņēmējiem, individuāli neizvērtējot katras personas vajadzības. Prasītājs, kuru atbalsta Spānijas valdība, turklāt uzskata, ka papildu pabalsts netieši tiek finansēts no sociālajām iemaksām. Pabalstus izmaksā Vecuma solidaritātes

fonds, kurš galvenokārt tiek finansēts no vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām [*contribution sociale généralisée*] (turpmāk tekstā — "*CSG*"). Tādēļ pabalsts ir jāpiešķir neatkarīgi no saņēmēja dzīvesvietas.

15. Francijas valdība uzskata, ka attiecīgais pabalsts ir uzskatāms par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu regulas 4. panta 2. a punkta un 10.a panta izpratnē.

16. Papildu pabalsts ir speciāls pabalsts, jo tam piemīt gan sociālā nodrošinājuma pabalsta, gan sociālās palīdzības pabalsta pazīmes.

17. Pirmkārt, šis pabalsts ir saistīts ar sociālā nodrošinājuma jomu. Šis pabalsts tiek piešķirts tikai tiem vecuma pabalstu saņēmējiem, kuri ir sasnieguši sešdesmit piecu gadu vecumu vai darba nespējas gadījumā — sešdesmit gadu vecumu. Šis pabalsts ir saistīts ar Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto vecuma pabalstu, jo tas tiek piešķirts papildus pensijai. Papildu pabalsts turklāt tiek piešķirts viena vai vairāku vecuma pabalstu saņēmējiem, pamatojoties uz juridiski definētu pamatu, proti, kodeksa L. 815-2. pantu, individuāli neizvērtējot katras personas vajadzības.

18. Otrkārt, šis pabalsts ir saistīts ar sociālās palīdzības jomu. Šim pabalstam ir jānodrošina saņēmējam minimālie iztikas līdzekļi pensijas nepietiekamības gadījumā. Šāda piemaksa tiek piešķirta personām, kuras ir sasniegušas pensionēšanās vecumu un kuru kopējie līdzekļi ir zemāki par valsts tiesību aktos noteikto iztikas minimumu. Šī pabalsta piešķiršana nav saistīta ar nosacījumiem par nodarbinātības laika posmu vai iemaksu veikšanu.

19. Francijas valdība turklāt uzskata, ka apstrīdētais pabalsts nav atkarīgs no iemaksām. Šis pabalsts ir no nodokļu ienākumiem finansētas solidaritātes piemaksas, kuras izmaksā *FSV*. Šos nodokļu ienākumus veido *Contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés* [6], *CSG* un nodoklis 2 % apmērā. Tātad papildu pabalsts tiek finansēts tikai un vienīgi no obligātajiem atskaitījumiem, kas paredzēti valsts vispārējo izdevumu segšanai.

20. Komisija un Itālijas valdība pārstāv tādu pašu viedokli kā Francijas valdība. Komisija arī atzīmē, ka papildu pabalstu izmaksā slimokase, kurai šo summu atmaksā *FSV*. Tādējādi finansējumu galu galā piešķir fonds un nevis slimokase. Turklāt pabalsta aprē-

6 — Solidaritātes sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas jāmaksā uzņēmumiem.

ķins un tā piešķiršanas nosacījumi nav atkarīgi no tā, vai saņēmējs ir veicis prēmiju maksājumus vai iemaksas.

V — Pieņemamība

21. Somijas valdība savos rakstveida apsvērumos uzsver, ka pastāv iemesli atzīt iesniedzējtiesas lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu par nepieņemamu, jo tā, uzdodot prejudiciālo jautājumu, nav pietiekami atspoguļojusi attiecīgo juridisko ietvaru, bet tikai sniegusi norādes par attiecīgajiem valsts tiesību aktiem. Iesniedzējtiesas lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ietvertajiem faktiem ir jānodrošina Tiesai ne tikai iespēja sniegt lietderīgu atbildi, bet arī iespēja dalībvalstu valdībām, kā arī citām ieinteresētajām personām iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar Tiesas Statūtu 20. pantu [7].

22. Somijas valdības piezīme, ka iesniedzējtiesas lēmumā nav pietiekami atspoguļots prāvas juridiskais ietvars, ir pamatota. Iesniedzējtiesa savā lēmumā ir minējusi tikai attiecīgo tiesību aktu numurus. It īpaši iesniedzējtiesas lēmumā trūkst informācijas par papildu pabalsta piešķiršanas nosacījumiem, kā arī norādes par pabalsta mērķi un tā finansēšanas veidu. Šo iemeslu dēļ Tiesa lūdza iesniedzējtiesu sniegt papildu skaidrojumus par Francijas tiesisko regulējumu. Tie tika saņemti 2006. gada 10. maija vēstulē. Pamatojoties uz šo informāciju, lietas dalībnieki varēja sniegt savus apsvērumus 2006. gada 20. jūnija tiesas sēdē.

23. Tā kā dalībvalstu valdībām un pārējiem lietas dalībniekiem bija iespējams tiesas sēdes laikā sniegt savus apsvērumus par saņemto papildu informāciju, es neredzu iemeslu, kādēļ šo prejudiciālo jautājumu vajadzētu atzīt par nepieņemamu.

VI — Juridiskais vērtējums

24. Šajā lietā runa ir par jautājumu, vai Francijas papildu pabalsts ir speciāls no iemaksām neatkarīgs pabalsts Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē. Ja attiecīgo pabalstu var uzskatīt par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu, tad saskaņā ar regulas 10.a panta 1. punktu papildu pabalstu piešķir tikai personām, kuras dzīvo attiecīgajā dalībvalstī, ciktāl šāds pabalsts ir minēts regulas II a pielikumā. Turpretī, ja

7 — 1999. gada 2. marta rīkojums lietā C-422/98 *Colonia Versicherung* u.c. (*Recueil*, I-1279. lpp., 5. punkts).

strīdīgais pabalsts tiek uzskatīts par sociālā nodrošinājuma pabalstu, tad spēkā ir vispārīgie noteikumi, proti, saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 10. pantu dzīvesvieta nedrīkst būt pabalsta piešķiršanas priekšnosacījums.

tā kā Tiesa ir noteikusi, ka dažos aspektos tiesību akti, saskaņā ar kuriem tiek piešķirti šādi pabalsti, līdzinās sociālajai palīdzībai tajā ziņā, ka vajadzības ir būtisks to piemērošanas kritērijs un ka nosacījumi, kas dod tiesības uz tiem, nebalstās uz nodarbinātības vai iemaksu laika posmu summēšanas rezultātiem, savukārt citos aspektos tie līdzinās sociālajai palīdzībai tādā mērā, ka šeit nepastāv rīcības brīvība attiecībā uz to, kā šādus paredzētos pabalstus piešķirt, un ka pabalstu saņēmējiem piešķir juridiski noteiktu statusu".

25. 10.a panta piemērošana ir atkarīga no tā, vai strīdīgo pabalstu var uzskatīt par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu 4. panta 2.a punkta izpratnē. Lai noteiktu šī pabalsta raksturīgākās īpašības, vispirms būtu jāaplūko Regula Nr. 1247/92, ar kuru Regulā Nr. 1408/71 tika iekļauti 4. panta 2.a punkts un 10.a pants, kā arī II a pielikums. Šīs regulas trešajā un ceturtajā apsvērumā ir aprakstīts regulas pamatojums un mērķis. Šie apsvērumi skan šādi:

26. No Regulas Nr. 1247/92 apsvērumiem izriet, ka ar šo regulu izdarītie grozījumi lielākoties ir balstīti uz Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru noteikti attiecīgu valstu tiesību aktos paredzētie pabalsti to cilvēku loka dēļ, uz kuriem šādi tiesību akti attiecas, kā arī to mērķu un piemērošanas veida dēļ var vienlaikus ietilpt gan sociālā nodrošinājuma (kas saskaņā ar 4. panta 1. punktu ietilpst regulas darbības jomā), gan sociālās palīdzības (kas saskaņā ar 4. panta 4. punktu neietilpst regulas darbības jomā) kategorijā. Līdz ar to šādu pabalstu gadījumā runa ir par "jauktajiem" vai "hibrīda" pabalstiem.

"tā kā ir arī jāņem vērā Tiesas prakse, kas apliecina, ka daži attiecīgu valstu tiesību aktos paredzētie pabalsti to cilvēku loka dēļ, uz kuriem šādi tiesību akti attiecas, kā arī to mērķu un piemērošanas veida dēļ var vienlaikus ietilpt gan sociālā nodrošinājuma, gan sociālās palīdzības kategorijā;

27. 1987. gada spriedums lietā *Giletti* u.c. ir viena no pirmajām lietām, kurā Tiesa pauda savu viedokli par jauktajiem pabalstiem. Šajā

lietā Tiesa pārbaudīja, vai uz Francijas papildu piemaksām vecuma pensijām, pensijām apgādnieku zaudēšanas gadījumā vai invaliditātes pensijām attiecas Regulas Nr. 1408/71 darbības joma [8]. Šajā lietā Tiesa secināja, ka *FNS* pabalsti, kas, no vienas puses, trūcīgām personām nodrošina iztikas minimumu un, no otas puses, nodrošina nepietiekama sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem papildu ienākumu, ietilpst sociālā nodrošinājuma sistēmā Regulas Nr. 1408/71 izpratnē.

28. Iepriekš minētais spriedums attiecas arī uz Francijas papildu piemaksām vai papildu pabalstiem pie vecuma pensijas, invaliditātes pensijas vai pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā, par kurām ir strīds šajā lietā. Turklāt šīs piemaksas vēlāk bija lietas priekšmets prasībā pret Francijas Republiku [9] par valsts pienākumu neizpildi saistībā ar nosacījuma par dzīvesvietu piemērošanu, piešķirot papildu pabalstu Francijā nepieciešamā iztikas minimuma nodrošināšanai [attiecīgajai personai]. Šajā spriedumā Tiesa balstījās uz spriedumu lietā *Giletti* u.c. [10] un konstatēja, ka Francija nav izpildījusi savus pienākumus.

29. Šī sprieduma turpmākās sekas bija ar Regulu Nr. 1247/92 Regulā Nr. 1408/71 ieviestie grozījumi, saskaņā ar kuriem tagad šī regula nepārprotami attiecas arī uz speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem. Šo pabalstu un sociālās palīdzības saistības dēļ uz tiem neattiecas vispārējais noteikums, ka sociālā nodrošinājuma pabalsti ir izmaksājami ārpus valsts teritorijas.

30. Kā jau tika minēts 25. punktā, izņēmumu no pamatprincipa par sociālā nodrošinājuma pabalstu izmaksāšanu ārpus valsts teritorijas var piemērot tikai tad, ja runa ir par pabalstiem, kuri izpilda Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta prasības, proti, tie ir speciāli no iemaksām neatkarīgi pabalsti, kuri ir uzskaitīti šīs regulas II a pielikumā.

31. Saskaņā ar Tiesas judikatūru īpašs pabalsts Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē "tiek definēts pēc tā mērķa. Šim pabalstam ir jāaizstāj vai jāpapildina sociālā nodrošinājuma pabalsts un tam jāpiemīt sociālās palīdzības pabalsta raksturam, ko attaisno ekonomiski vai sociāli iemesli, un par tā piešķiršanu lemj pēc tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem" [11]. No iemaksām neatkarīgs pabalsts ir tāds pabalsts, kurš tiek finansēts tikai un vienīgi no obligātajiem nodokļiem, kuri

8 — Minēts 5. zemsvītras piezīmē, 11. punkts.

9 — Spriedums lietā Komisija/Francija, minēts 5. zemsvītras piezīmē, 6. punkts.

10 — Šajā lietā Tiesa balstījās uz spriedumu lietā *Biason*. Šajā spriedumā runa bija par papildu pabalstu pie invaliditātes pensijas, kura maksāšana tika izbeigta, kad prasītājs pamata lietā pārcēlās uz dzīvi citā dalībvalstī. Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 10. pantu dalībvalstis, piešķirot kādu pabalstu (ieskaitot vecuma un invaliditātes pensijas), nedrīkst to piesaistīt priekšnosacījumam, ka pabalsta saņēmēja dzīvesvietai ir jābūt dalībvalstī, kura maksā šo pabalstu (1974. gada 9. oktobra spriedums lietā 24/74, *Recueil*, 999. lpp.).

11 — Skatīt arī 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-160/02 *Skalka* (*Recueil*, I-5613. lpp., 25. punkts).

paredzēti vispārējo valsts izdevumu segšanai. Šajā sakarā būtiskākais kritērijs ir faktiskais pabalstu finansēšanas veids. Tiesai ir jāpārbauda, vai finansējums tieši vai netieši ir no sociālās apdrošināšanas iemaksām vai no valsts līdzekļiem [12].

32. Par speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem Tiesa pēc Regulas Nr. 1247/92 pieņemšanas ir atzinusi invalīda uzturēšanas pabalstu [13], invalīda aprūpes pabalstu [14], ienākumu pabalstu [15] un kompensācijas pabalstu pensionētām pašnodarbinātām personām [16]. Pie pabalstiem, kurus Tiesa nav atzinusi par speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem, ir pieskaitāmi Luksemburgā pastāvošais grūtniecības un dzemdību pabalsts [17] un Austrijā pastāvošais aprūpes pabalsts [18].

33. Šajā lietā strīdīgais papildu pabalsts ir iekļauts sarakstā ar speciālajiem no iemaksām neatkarīgajiem pabalstiem Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē, kas ietverts šīs regulas II a pielikumā.

34. Šajā lietā neapstrīdams ir tas, ka Francijas papildu pabalsts ir saistīts ar sociālā nodrošinājuma jomu. Šis pabalsts tiek maksāts, lai palielinātu sociālās pensijas. Šis pabalsts ir saistīts ar Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto vecuma pabalstu. Turklāt pabalsts tā saņēmējam piešķir likumā noteiktu juridisku statusu, jo sociālā nodrošinājuma iestādēm, kuras ir atbildīgas par šī pabalsta piešķiršanu, nav rīcības brīvības izvērtēt katra indivīda personiskās vajadzības vai situāciju. Ja konkrētā persona atbilst izvirzītajām prasībām, tad tā ir tiesīga saņemt papildu pabalstu.

35. Tomēr lietas dalībnieki strīdas par to, vai pastāv saistība starp Francijas papildu pabalstu un sociālo palīdzību. Izņemot prasītāju, visi lietas dalībnieki uzskata, ka šāda saistība pastāv. Prasītājs to apstrīd, bet nemin nevienu argumentu.

36. Atšķirībā no prasītāja, es uzskatu, ka papildu pabalstā ir saskatāmas sociālās palīdzības pasākuma pazīmes. Šī pabalsta mērķis ir nodrošināt tā saņēmējam minimālos iztikas līdzekļus pensijas nepietiekamības gadījumā. Pabalsts tiek piešķirts personām, kas sasniegušas pensionēšanās vecumu un kuru kopējie ienākumi ir zemāki par valsts tiesību aktos noteikto minimumu. Papildu pabalsta piešķiršana nav saistīta ar nosacījumiem par nodarbinātības laika posmu un iemaksu veikšanu.

12 — Skatīt arī spriedumu lietā *Skalka* (minēts iepriekš, 28. punkts).

13 — 1997. gada 4. novembra spriedums lietā C-20/96 *Snares* (*Recueil*, I-6057. lpp.).

14 — 1998. gada 11. jūnija spriedums lietā C-297/96 *Partridge* (*Recueil*, I-3467. lpp.).

15 — 1999. gada 25. februāra spriedums lietā C-90/97 *Swaddling* (*Recueil*, I-1075. lpp.).

16 — Spriedums lietā *Skalka* (minēts 11. zemsvītras piezīmē).

17 — 2001. gada 31. maija spriedums lietā C-43/99 *Leclere* u.c. (*Recueil*, I-4265. lpp.).

18 — 2001. gada 8. marta spriedums lietā C-215/99 *Jauch* (*Recueil*, I-1901. lpp.).

37. No tā izriet, ka Francijas izmaksātajam papildu pabalstam ir jaukts raksturs un tas ir uzskatāms par speciālu pabalstu.

38. Vēl atliek pārbaudīt, vai Francijas izmaksātais papildu pabalsts ir no iemaksām neatkarīgs pabalsts.

39. Vispirms ir jānorāda, ka no papildu materiāliem un Francijas valdības paskaidrojumiem izriet, ka Francijā papildu pabalstu vecuma pensijai, pensijai apgādnieka zaudēšanas gadījumā un invaliditātes pensijai maksā *FSV* ar slimokases starpniecību un ka *FSV* un līdz ar to arī papildu pabalsts netieši tiek finansēts no trīs avotiem. Pirmkārt, finansējumu veido solidaritātes sociālās apdrošināšanas iemaksas, kuru aprēķināšanas bāze ir ar nodokļiem apliekamā uzņēmuma nomaksātais apgrozījuma nodoklis. Otrkārt, šo finansējumu nodrošina iekasētās nodevas 2 % apmērā, ko uzliek Francijā deklarēto fizisko personu ienākumiem no kapitāla vai noguldījumiem. Trešais ienākuma avots ir *CSG*, kas ir jāmaksā par ienākumiem no kapitāla, noguldījumiem un azartspēlēm, kā arī par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem.

40. Prasītājs pamata lietā uzskata, ka papildu pabalsts ir no iemaksām atkarīgs pabalsts, jo tas netieši tiek finansēts arī no *CSG*. Prasītājs atsaucas uz spriedumu lietā Komisija/Francija, kurā runa bija tieši par *CSG* [19].

41. Šajā lietā Komisija uzsāka tiesvedību par valsts pienākumu neizpildi sakarā ar *CSG* attiecināšanu uz tādu darba ņēmēju un pašnodarbinātu personu ienākumiem no darbībām un tiem pielīdzināmiem ienākumiem, kas dzīvo Francijā, bet uz kuriem neattiecas Francijas tiesību akti sociālā nodrošinājuma jomā. Tiesa konstatēja, ka Francijā *CSG*, atšķirībā no atskaitījumiem, kas paredzēti valsts vispārējo izdevumu segšanai, īpaši un tieši kalpo sociālā nodrošinājuma finansēšanai, jo attiecīgie *Caisse nationale des allocations familiales* [Centrālā ģimenes pabalstu kase] ienākumi nonāk *FSV* un obligātajā valsts veselības apdrošināšanas sistēmā. Tiesa izklāsta: "No *CSG* [..] it īpaši ir jāfinansē Regulas Nr. 1408/71 4. pantā minētās sociālā nodrošinājuma jomas, kas ir saistītas ar vecuma pabalstiem, pabalstiem apgādnieka zaudēšanas gadījumiem un slimības vai ģimenes pabalstiem."

19 — 2000. gada 15. februāra spriedums lietā C-169/98 (*Recueil*, I-1049. lpp.).

42. Francijas valdība uzskata, ka Tiesa iepriekš minētajā spriedumā nesniedza atbildi uz jautājumu, vai *CSG* ir uzskatāmas par atskaitījumiem [20]. Tiesa tikai secināja, ka starp *CSG* un Regulas Nr. 1408/71 4. pantā minēto sociālā nodrošinājuma jomu regulējošajiem tiesību aktiem pastāv tieša un pietiekami būtiska saistība, kādēļ šo iemaksu varētu uzskatīt par atskaitījumu, uz ko attiecas dubulto iemaksu aizliegums.

43. Kā to pamatoti norāda Francijas valdība, Tiesa sprieduma lietā Komisija/Francija ietvaros, veicot pārbaudi, vai ir pārkāpts regulas 13. pants, nav pārbaudījusi, vai *CSG* ir uzskatāmas par "atskaitījumu" vai "iemaksu".

44. Pēc manām domām, *CSG* nevar uzskatīt par iemaksu Francijas papildu pabalstam. Tiem, kuri nav veikuši *CSG* iemaksas, nav tiesību saņemt sociālās apdrošināšanas pabalstus kā pretpakalpojumu par viņu veiktajām iemaksām, savukārt visām Francijā dzīvojošajām personām, neatkarīgi no tā, vai tās ir nodarbinātas, pamatojoties vienīgi uz dzīvesvietu, ir iespējams saņemt no *CSG* finansētu nacionālās solidaritātes jomā ietilpstošu sociālo pabalstu, proti, *FSV* pabalstu. Tādēļ *CSG* iemaksu veikšana nedod nekādas tiesības uz tiešu un identificējamu ieguvumu naudas pabalsta formā.

45. No tā izriet, ka Francijas papildu pabalsts ir uzskatāms par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē.

46. Papildinot, es vēlētos tuvāk aplūkot Komisijas argumentu, ka prasītājs, iespējams, savas tiesības varētu īstenot, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 95.b panta [21] pārejas noteikumiem.

47. Saskaņā ar 95.b panta 9. punktu Regulas Nr. 1247/92 1. panta piemērošana nevar būt par pamatu, lai noraidītu pieteikumu par speciālo no iemaksām neatkarīgo pabalstu, ko piešķir pensijas palielinājuma veidā, ja šādu pieteikumu iesniegusi attiecīgā persona, kas ir atbildusi šā pabalsta piešķiršanas nosacījumiem pirms 1992. gada 1. jūnija, arī tad, ja šī persona dzīvo citā dalībvalstī, nevis kompetentajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka pabalsta pieteikums ir iesniegts piecu gadu laikā, sākot no 1992. gada 1. jūnija.

20 — Turpat, 32. punkts.

21 — Padomes 1995. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 3095/95, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darba ņēmējiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kuri pārvietojas Kopienas teritorijā, Regulu (EEK) Nr. 574/72, ar ko paredz procedūru, kā īstenojama Regula (EEK) Nr. 1408/71, Regulu (EEK) Nr. 1247/92, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1408/71, un Regulu (EEK) Nr. 1945/93, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1247/92 (OV L 335, 1. lpp.).

48. No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka prasītāja pieteikums par papildu pabalsta piešķiršanu tika noraidīts, jo 1992. gada 1. jūnijā viņš nebija sasniedzis tajā laikā spēkā esošā *CSS* L. 815-2. un R. 815-2. pantā noteikto nepieciešamo vecumu. Papildu pabalsts tiek piešķirts tiem vecuma pabalsta saņēmējiem, kas ir sasnieguši sešdesmit piecu gadu vecumu vai sešdesmit gadu vecumu darba nespējas gadījumā. Kopš 1991. gada 1. novembra prasītājs saņem Francijas vecuma pensiju saskaņā ar parastajiem noteikumiem un nevis darba nespējas gadījumā un līdz ar to spēkā ir sešdesmit piecu gadu vecuma robeža.

49. Pēc Komisijas ieskatiem, šajā gadījumā būtu jāpiemēro nevis sešdesmit piecu gadu vecuma robeža, bet gan sešdesmit gadu robeža. Proti, no dokumentiem izriet, ka prasītājam ir Spānijas ārstu atzinums, kurā ir noteikts, ka prasītājs kopš 1991. gada ir atzīts par darba nespējīgu. Valsts tiesa neatzina, ka šis ārstu atzinums būtu dokuments ar juridisku spēku. Ja būtu spēkā sešdesmit gadu vecuma robeža, tad prasītājam būtu tiesības saņemt pabalstu saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 95.b panta 9. punktu, jo viņš atbilstu papildu pabalsta piešķiršanas noteikumiem, proti, pirms 1992. gada 1. jūnija būtu sasniedzis sešdesmit gadu vecumu.

50. Vispirms jāatgādina par pastāvīgo judikatūru, no kuras izriet, ka tiesu sadarbības ietvaros starp valsts tiesām un Tiesu saskaņā ar EKL 234. pantu valsts tiesa, kurai vienīgajai nepastarpināti ir zināmi lietas fakti un lietas dalībnieku argumenti un kura nes atbildību par pieņemamo lēmumu, spēj labāk, balstoties uz visu faktu zināšanu, izvērtēt, vai tai piekritīgajā tiesas procesā radušies juridiskie jautājumi ir būtiski un vai konkrētās izskatāmās lietas izspriešanai ir nepieciešams uzdot prejudiciālus jautājumus. Tomēr Tiesai nekonkrēti formulētu jautājumu vai saskaņā ar ELK 234. pantu Tiesas kompetenci pārsniedzošu jautājumu gadījumā ir tiesības no visiem valsts tiesas iesniegtajiem materiāliem, it īpaši no iesniedzējtiesas lēmuma pamatojuma, izvērtēt tikai tos Kopienu tiesību elementus, kurus, ņemot vērā procesa priekšmetu, būtu nepieciešams interpretēt [22].

51. Līdz ar to Tiesa, lai sniegtu tiesai, kura iesniegusi prejudiciālos jautājumus, lietderīgu atbildi, var ņemt vērā arī tos Kopienu tiesību aktus, kurus iesniedzējtiesa savā

22 — Skat. 1978. gada 29. novembra spriedumu lietā 83/78 *Pigs Marketing Board* (*Recueil*, 2347. lpp., 25. un 26. punkts) un 2000. gada 22. jūnija spriedumu lietā C-425/98 *Marca Mode* (*Recueil*, I-4861. lpp., 21. punkts).

jautājumā nav minējusi. Turpretī valsts tiesas uzdevums ir izlemt, vai Kopienu tiesību akts, kā Tiesa to ir interpretējusi atbilstoši EKL 234. pantam, ir izmantojams tās izskatāmās lietas izspriešanai [23].

52. Kā jau Komisija pareizi ir norādījusi, tad prasītājs, iespējams, var īstenot savas tiesības saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 95.b pantu un Padomes 1972. gada 21. marta Regulas (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka izpildes kārtību Regulai (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā [24], 51. panta 1. punkta b) un f) apakšpunktu. Pēdējie no minētajiem noteikumiem nosaka:

"Ja persona, kas saņem pabalstu, proti:

[..]

b) vecuma pabalstus, kas piešķirti darba nespējas gadījumā,

[..]

f) pabalstus, kas piešķirti ar noteikumu, ka saņēmēja līdzekļi nepārsniedz noteiktu robežu,

uzturas vai pastāvīgi dzīvo dalībvalsts teritorijā, kas nav valsts, kurā atrodas par pabalstu izmaksu atbildīgā iestāde, administratīvās pārbaudes un medicīnisko izmeklēšanu veic iestāde pēc saņēmēja uzturēšanās vietas vai dzīvesvietas saskaņā ar tās piemērojamajos tiesību aktos noteikto kārtību pēc iepriekšējās iestādes pieprasījuma. Par pabalstu izmaksu atbildīgā iestāde tomēr patur tiesības prasīt, lai pabalstu saņēmēju izmeklē tās izvēlēts ārsts."

53. Tiesa spriedumā lietā *Dafeki* turklāt norādīja, ka "lietā par migrējoša darba ņēmēja, kurš ir Kopienas pilsonis, tiesībām saņemt sociālā nodrošinājuma pabalstus, valstu kompetentajām sociālās apdrošināšanas institūcijām un tiesām ir pienākums ņemt vērā citu dalībvalstu kompetento iestāžu izsniegtas izziņas un līdzīgus rakstiskus dokumentus par personas stāvokli, ciktāl šo dokumentu pareizība netiek apšaubīta, balstoties uz konkrētiem pierādījumiem katrā individuālajā gadījumā" [25].

23 — Skat. 1986. gada 20. marta spriedumu lietā 35/85 *Tissier* (*Recueil*, 1207. lpp., 9. punkts).

24 — OV L 74, 1. lpp.

25 — 1997. gada 2. decembra spriedums lietā C-336/94 (*Recueil*, I-6761. lpp., 21. punkts).

54. No visa tā izriet, ka valsts iestādei ir jāņem vērā citu dalībvalstu kompetento iestāžu izsniegtie dokumenti par attiecīgās personas darba nespējas sākumu un ilgumu.

55. Tikai valsts tiesa var izlemt, vai Regulas Nr. 1408/71 95.b panta 9. punkts kopā ar 51. pantu ir attiecināmi uz tiesā izskatāmās lietas gadījumu.

VII — Secinājumi

56. Es piedāvāju Tiesai uz iesniedzējtiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, 10.a pants un II a pielikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tāds papildu pabalsts kā *Code de la sécurité sociale* paredzētais, ir speciāls no iemaksām neatkarīgs pabalsts šīs regulas 4. panta 2.a punkta izpratnē.